

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/197/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7118201465
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slávka Zborovjanová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7118201465.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Slávky Zborovjanovej a sudcov JUDr. Moniky Géciovej, PhD. a JUDr. Jána Slobodníka v spore žalobcu S. G.W., J.. X.X.XXXX, H., E. XX, zast. Advokátska kancelária JUDr. Peter Rybár, s.r.o., Košice, Kuzmányho 29, proti žalovanému BENCONT COLLECTION, a.s., Vajnorská 100/A, Bratislava, IČO: 47 967 692, zast. Advokátska kancelária JUDr. Veronika Kubriková, PhD., s.r.o., Bratislava, Vajnorská 100/A, IČO: 50 361 368, o určenie, že žalovaný nemá právo na výkon zrážok zo mzdy, o odvolaní žalovaného proti rozsudku 40Csp/33/2018-137 zo 7.2.2019 Okresného súdu Košice I

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalobcovi priznáva náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1.Súd prvej inštancie (ďalej len súd) rozsudkom I. určuje, že žalovaný nemá právo na výkon zrážok zo mzdy žalobcu vyplývajúci z dohody o zrážkach zo mzdy k zmluve o úvere č. 2501666987 uzavretej medzi žalobcom a právny predchodcom žalovaného 18.5.2012 a II. priznal žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2.V odôvodnení rozsudku o.i. uviedol, čoho sa žalobca žalobou, podanou uňho 8.2.2018 domáhal a ako ju skutkovo a právne odôvodnil, že podaním z 1.12.2017 doručil návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, o ktorom rozhodol uznesením z 8.1.2017, vydaným pod sp. zn.: 13Csp/290/2017 tak, že uložil žalovanému povinnosť zdržať sa výkonu zrážok zo mzdy žalobcu vykonávaných na základe dohody o zrážkach zo mzdy k predmetnej úverovej zmluve a uložil žalobcovi povinnosť, aby v lehote 30 dní odo dňa právoplatnosti predmetného uznesenia podal proti žalovanému žalobu vo veci samej, ktorou sa bude domáhať určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy inkorporovanej v predmetnej úverovej zmluve. Žalovaný žiadal žalobu zamietnuť s odôvodnením, že samotné neodkladné opatrenie postačuje na poskytnutie plnohodnotnej súdnej ochrany a na zabezpečenie trvalej úpravy pomerov medzi stranami, namietol nedostatok naliehavého právneho záujmu, podľa ustanovenia § 137 písm. c/ CSP a že k vykonaniu zrážok už došlo. Súd vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov predložených stranami sporu: zmluvou o úvere z 18.5.2012, potvrdením z 21.7.2015, aktuálnym stavom úveru, uznesenie Okresného súdu Košice I 13Csp/290/2017 z 8.1.2018, obchodnými podmienkami pre stavebný úver, predložením dohody zo zrážkach zo mzdy platiteľovi, oznámením zmeny čísla účtu, prehľadom výsledkov zúčtovania úveru a z vykonaného dokazovania mal za nesporne preukázané, že 18.5.2012 uzavrel veriteľ Poštová banka, a.s. a dlžník S. I., spoludlžník žalobca, zmluvu, na základe ktorej poskytol veriteľ dlžníkovi úver vo výške 10 750 eur, výška mesačnej splátky 136 eur, výška úrokovej sadzby 8,9%, RPMN banky 10,1%, priemerná RPMN 12,55%, výška nákladov 5 865,55 eur, dátum konečnej splatnosti 10.5.2022, počet mesačných splátok 120. V bode 4.8 zmluvy dlžník a spoludlžník každý osobitne podpisom zmluvy o úvere uzatvára s bankou dohodu o zrážkach zo mzdy podľa § 551 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v platnom znení, ktorá je zabezpečením pohľadávky

banky vzniknutej zo zmluvy o úvere. Banka ako veriteľ je oprávnená sa domôcť uspokojenia celej svojej pohľadávky voči dlžníkovi, spoludlžníkovi, vlastníkovi nehnuteľnosti zo zmluvy o úvere, pravidelnými mesačnými zrážkami zo mzdy alebo iného príjmu vo výške splátky najviac vo výške prípustnej podľa príslušných právnych predpisov až do úplného zaplatenia pohľadávky banky. Z potvrdenia o obsahu komisionárskej zmluvy z 21.7.2015 mal za nesporné, že Poštová banka, a.s., IČO: 31 340 890, Dvořákovo nábřeží 4, Bratislava ako komitent potvrdzuje, že uzavrela so spoločnosťou BENCONT INVESTMENTS, s.r.o., IČO: 36 432 105, Vajnorská 100/A, Bratislava ako komisionárom 21.7.2015 komisionársku zmluvu, predmetom ktorej je vymáhanie a správa pohľadávok banky v mene spoločnosti BENCONT INVESTMENTS, s.r.o. a na účet banky. Prílohou č. 1 komisionárskej zmluvy je zoznam so špecifikáciou pohľadávok banky čo do dôvodu, výšky a osôb dlžníkov. Z predloženia dohody o zrážkach zo mzdy mal za preukázané, že žalobca listom zo 4.4.2016 predložil Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky výzvu na vykonávanie zrážok zo mzdy v prospech žalobcu na základe komisionárskej zmluvy zo 21.7.2005, na základe zmluvy o úvere z 18.5.2012, ktorú uzatvorila banka ako veriteľ a Miroslav Bača ako spoludlžník, na základe ktorej banka poskytla úver, ktorý sa dlžník a spoludlžník zaviazali splácať v stanovených lehotách. Peňažné záväzky si riadne neplnili, preto banka vyhlásila úver za splatný. Spoludlžník udelil súhlas na predloženie dohody platiteľovi mzdy. Z oznámenia o zmene čísla účtu zistil, že žalobca listom zo 14.12.2016 oznámil Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky, že 6.10.2016 Poštová banka, a.s. ako postupca a žalovaný ako postupník uzavreli zmluvu o postúpení pohľadávky, na základe ktorej žalovaný nadobudol pohľadávku zo zmluvy o úvere č. 2501666987, požiadal o pokračovanie vo vykonávaní zrážok zo mzdy dlžníka S. G. v prospech nového účtu. Z potvrdenia mzdovej učtarne Ministerstva vnútra Slovenskej republiky zo dňa 23.11.2017 mal súd za nesporné, že od 1.4.2016 sú vykonávané zrážky zo mzdy žalobcu v mesačných zrážkach 137,66 eur, doposiaľ zrazená a poukázaná suma na účet žalovaného činí 2 615,54 eur k 31.10.2017. Z obchodných podmienok „žalobcu“ zistil, že spoludlžník je voči banke osobou zaviazanou spoločne a nerozdielne (solidárne) na zaplatenie pohľadávky banky popri dlžníkovi na vylúčenie pochybnosti platí, že dlžník nie je oprávnený meniť ustanovenia zmluvy o úvere, za spoludlžníka sa považuje aj každý z vlastníkov nehnuteľnosti. Ak je dlžník v omeškaní so splácaním pohľadávky banky, banka je oprávnená vyzvať na plnenie všetkých alebo ktoréhokoľvek zo spoludlžníkov. Ak tak banka urobí, spoludlžník je povinný splatiť pohľadávku banky vo výške a v termínoch stanovených bankou. Spoludlžník podpisom návrhu udeľuje banke súhlas s inkasom splatnej pohľadávky banky z účtu spoludlžníka vedeného v banke. Tento súhlas nadobudne účinnosť okamihom omeškania dlžníka so splácaním pohľadávky banky. Citoval znenie § 9 ods.1,2 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinného ku dňu uzavretia zmluvy 18.5.2012, § 551, § 37, § 3 ods.1, § 39 O. z., § 5a ods.1 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, § 511 ods.1, § 524 ods.1,2 O. z. Podľa § 137 c/ CSP posudzoval, či má žalobca na takomto určení naliehavý právny záujem, resp., či tento právny záujem vyplýva z osobitného právneho predpisu a dospel k záveru, že boli splnené predpoklady § 137 písm. c/ CSP. Poukázal na stanovisko NS SR 8Cdo/483/2014 z 18.11.2015 a má za to, zo samotného zákonného (najmä § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa) vyplýva naliehavý právny záujem spotrebiteľa na takomto určení (viď rozsudok Krajského súdu v Prešove vo veci 1Co 27/2013, rozsudky Súdneho dvora Európskej únie z 27.6.2000, Océano Grupo Editorial a Salvat Editores, C-240/98 až C-244/98, Zb. s. I-4941, bod 25, a z 26. októbra 2006, Mostaza Claro, C-168/05, Zb. s. I-10421, bod 25, ako aj uznesenie Pohotovosť, bod 37, rozsudok Súdneho dvora Európskej únie z 4.10.2007 Max Rampion and Marie-Jeanne Godard C-429/05, bod 61. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok unijného práva, a to ex offo súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné zmluvné podmienky). Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v euronekonformnom procese zrážok zo mzdy, na základe dohody o zrážkach zo mzdy, zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad (porov. rozsudok C-106/77 Simmenthal). Ak by vnútroštátne právo umožnilo obísť takéto preskúmanie prostredníctvom uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy, išlo by o pozbavenie smernice 93/13/EHS jej užitočného účinku. V prejednávanej veci je predmetom konania návrh na určenie, že žalovaný nemá právo na výkon zrážok z dohody o zrážkach zo mzdy, t.j. posúdenie platnosti dohody o zrážkach zo mzdy uzatvorenej podľa § 551 O. z. v súvislosti s uzatvorenou zmluvou o úvere. Ďalej posudzoval platnosť dohody o zrážkach zo mzdy. Mal preukázanú aktívnu legitimáciu, pasívna solidarita vzniknutá na základe dohody zmluvy o úvere nevyklučuje právo žalobcu ako spoludlžníka domáhať sa určenia existencie, neexistencie práva voči veriteľovi a pasívnu legitimáciu žalovaného mal za preukázanú z potvrdenia o obsahu komisionárskej

zmluvy z 21.7.2015 ako aj oznámenia o zmene čísla účtu, ktorou sám žalovaný preukázal uzavretie zmluvy o postúpení pohľadávky, na základe ktorej nadobudol pohľadávku pôvodného veriteľa voči žalobcovi. V prejednávanej veci ide o zmluvu, ktorá má charakter spotrebiteľskej zmluvy uzavretej medzi žalobcom ako spotrebiteľom a žalovaným (resp. jeho právneho predchodcu) za dodávateľom. Žalobca nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Naproti tomu žalovaný, resp. jeho právny predchodca, ako banka, nesporne konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Na právny vzťah, založený zmluvou o úvere, je tak potrebné aplikovať aj príslušné ustanovenia zákona č. 259/2010 Z.z. a ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách. Spotrebiteľské zmluvy nepredstavujú osobitný zmluvný typ, aplikovateľný len na občiansko-právne vzťahy, naopak, príslušné ustanovenia OZ je potrebné použiť na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ bez ohľadu na to, či ide o občianskoprávny alebo obchodnoprávny vzťah. Žalovaný ako dodávateľ v tejto veci zmluvné podmienky so žalobcom ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával. Dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 O. z. pre rozpor so zákonom a dobrými mravmi. Žalobca ako spotrebiteľ bol nútený predmetnú dohodu vo vzťahu k žalovanému ako veriteľovi podpísať ako neoddeliteľnú súčasť formulárovej zmluvy o poskytnutí úveru a tým sa dobrovoľne podrobiť vykonávaným zrážkam bez možnosti zabránenia ich vykonávania aj nad rámec peňažných nárokov veriteľa z poskytnutého úveru. Ide o typickú formulárovú zmluvu, ktorej obsah nemal žalobca možnosť žiadnym spôsobom zmeniť. Predmetná dohoda ďalej neobsahuje poučenie žalobcu o dôsledkoch jej uzavretia a možnosti ju odmietnuť tak, ako to stanovuje § 5a ods.1 písm. a) zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, a preto je takéto zabezpečenie uspokojenia pohľadávky zo spotrebiteľskej zmluvy neprípustné. Novelizácia uvedeného zákona vykonaná zákonom č. 102/2014 Z.z. s účinnosťou od 1.5.2014 nemá k § 5a ods. 1 písm. a) prechodné ustanovenie a preto je podľa názoru súdu aplikovateľná aj v danej veci. Z obsahu dohody nie je zrejma určitá pohľadávka, ktorá má byť dohodou o zrážkach zo mzdy zabezpečená, pričom pohľadávku je možné považovať za dostatočne určitú, keď je vyjadrená peňažnou sumou a právnym dôvodom vzniku. Neurčitosť obsahu dohody spočívala aj v tom, že nebola časovo obmedzená a vzťahovala sa na pohľadávky žalovaného, až do momentu, keď žalovaný uzná za vhodné oznámiť zamestnávateľovi, že jeho pohľadávky sú splatené. Výkon práv vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. V rozpore s dobrými mravmi je výkon takých práv, ktoré sú v hrubom nepomere k právam druhého účastníka právneho vzťahu a zároveň neprimerané k obdobným právam účastníkov obdobných právnych vzťahov, realizovaných v danom čase a mieste. S poukazom na uvedené dospel k záveru, že právo žalovaného požadovať od zamestnávateľa žalobcu vykonávanie zrážok zo mzdy žalobcu až do doby, keď žalovaný písomne oznámi zamestnávateľovi žalobcu, že všetky jeho pohľadávky sú splatené, s tým, že žalobca nemá oprávnenie túto dohodu vypovedať, od nej odstúpiť, ani ju iným spôsobom jednostranne ukončiť, je uplatnené v rozpore s dobrými mravmi z dôvodu, že výkon tohto práva žalobcovi znemožňuje brániť sa proti uplatnenému nároku žalovaného. Na základe vykonaného dokazovania v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami dospel k záveru, že zmluva o zrážkach zo mzdy uzavretá medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovaného je neplatná, preto vyhovel žalobe v celom rozsahu a určil, že žalovaný nemá právo na výkon zrážok zo mzdy z dohody o zrážkach zo mzdy k zmluve o úvere z 18.5.2012. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods.1 CSP a priznal žalobcovi, ktorý mal v konaní plný úspech, proti žalovanému, ktorý v konaní úspech nemal, náhradu trov konania v plnom rozsahu, t.j. v rozsahu 100%. O výške trov konania rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej podľa § 262 ods.2 CSP samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

3.Rozsudok napadol včas podaným odvolaním žalovaný (č. I. 147-152) § 365 ods.1 písm. e),f),h) CSP. Podľa právneho názoru žalovaného je predmetné rozhodnutie vo svojom odôvodnení nepreskúmateľné a nedostatočným odôvodnením súdneho rozhodnutia porušil súd jeho práva vychádzajúce z čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a citoval z Nálezu ÚS SR II. ÚS 117/07, III. ÚS 311/01, III. ÚS 107/07, IV. ÚS 14/07, III. ÚS 311/07, I. ÚS 265/05, I. ÚS 33/2012, III. ÚS 199/09, Nálezu Ústavného súdu ČR sp. zn.: IV. ÚS 1551/08, rozhodnutia NS SR, sp. zn.: 4Cdo/25/2007, 4 Cdo 171/2005, Nálezu ÚS SR sp. zn.: I. ÚS 114/08, Nálezu ÚS SR IV. ÚS 252/04, II. ÚS 85/06, I. ÚS 96/94, II. ÚS 380/2013. V čl. III. odvolania citoval z rozsudku NS SR z 26.3.2009, sp. zn. IM Obdo V 16/2006, čl.2 ods.3 Ústavy SR, Nálezu ÚS SR sp. zn. II. ÚS 244/09 z 29.9.2009, Nález ÚS SR sp.zn. PL. ÚS 36/95 z 3.4.1996, zverejnený v Zbierke zákonov Slovenskej republiky, čiastka 47, pod číslom 131/1996 a uviedol, že v čase uzatvorenia zmluvy o úvere 18.5.2012 neexistovalo § 5a ods.1 písm. a) zák. č. 250/2007 Z. z. v znení účinnom od 1.5.2014, čo znamená, že nejestvoval žiaden osobitný právny predpis, ktorý by považoval za neprípustné zabezpečenie záväzku voči spotrebiteľovi dohodou o zrážkach zo mzdy, čím nie je a nemôže naplnený prípadný predpoklad procesnej prípustnosti žaloby žalobcu, ak by bol žalobca žalobu podal § 137 písm. d) CSP. Ďalej poukázal na to, že čl. II. bodom 1. zákona č. 102/2014 Z. z.,

o ochrane spotrebiteľa pri predaji tovaru alebo poskytovaní služieb na základe zmluvy uzavretej na diaľku alebo zmluvy uzavretej mimo prevádzkových priestorov predávajúceho a o zmene a doplnení niektorých zákonov, došlo k novelizácii § 52 ods.2 O. z., a to tak, že došlo k doplneniu vety: Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Zároveň článkom II. bodom 7. zák. č. 102/2014 Z. z., o ochrane spotrebiteľa pri predaji tovaru alebo poskytovaní služieb na základe zmluvy uzavretej na diaľku alebo zmluvy uzavretej mimo prevádzkových priestorov predávajúceho a o zmene a doplnení niektorých zákonov, došlo k prijatiu § 879p zák. č. 40/1964 Zb. O. z., ktorý zakotvil nepriamu retroaktivitu pre § 53 ods.4 písm. s) a t), § 53 ods.7 a § 614a: § 53 ods.4 písm. s) a t), § 53 ods.7 a § 614a sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 13.6.2014; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté pred 13.6.2014 sa však posudzujú podľa predpisov účinných do 12.6.2014, ak nie je ustanovené inak. Podľa článku XIV. zákona č. 102/2014 Z. z., o ochrane spotrebiteľa pri predaji tovaru alebo poskytovaní služieb na základe zmluvy uzavretej na diaľku alebo zmluvy uzavretej mimo prevádzkových priestorov predávajúceho a o zmene a doplnení niektorých zákonov, tento zákon nadobudol účinnosť 1. mája 2014, okrem čl. I, čl. II bodov 2 až 8, čl. III, čl. V bod 2, čl. VI, čl. VIII bodov 2, 4 až 6, 8 až 10, 19 až 24, 28, 31 a 36, čl. XII bodov 1 až 5, 12, 15 a 16, ktoré nadobúdajú účinnosť 13. júna 2014 a čl. II bodu 1, ktorý nadobúda účinnosť 1.4.2015. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že na § 52 ods.2 O. z. sa vzťahuje zákaz retroaktivity, a teda nie je možné toto ustanovenie aplikovať na vzťahy, ktoré vznikli pred 1.4.2015, v opačnom prípade by došlo k porušeniu základných princípov nášho právneho poriadku. Pokiaľ by zákonodarca mal v úmysle aplikovať toto ustanovenie na právne vzťahy, ktoré boli založené pred 1.4.2015, nič mu nebránilo výslovne to uviesť v intertemporálnej norme § 879p, v ktorej sú explicitne uvedené ustanovenia, na ktoré sa nepravá retroaktivita vzťahuje. Argumentum a contrario je možné dospieť k záveru, že úmysel zákonodarcu je ten, že § 52 ods.2 v novelizovanom znení sa vzťahuje VÝLUČNE na právne vzťahy založené po 1.4.2015. Pri svojoľnej retroaktívnej aplikácii tohto ustanovenia súdom na právne vzťahy založené pred 1.5.2014 dôjde k porušeniu čl. 2 Ústavy SR a zásahu základných práv a slobôd občanov. Na všetky úverové vzťahy, ktoré vznikli pred 1.4.2015 je nevyhnutné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka, keďže zákonodarca až s účinnosťou 1.4.2015 určil výnimku, že spotrebiteľské úverové vzťahy sa spravujú ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Toto tvrdenie nachádza oporu aj v Uznesení Najvyššieho súdu SR z 27.3.2013, sp. zn. 6MCdo/4/2012, kde NSSR skonštatoval, že zmluva o úvere je tzv. absolútnym obchodom, čo znamená, že sa tento právny vzťah bez ohľadu na povahu jeho účastníkov spravuje Obchodným zákonníkom rovnako aj akcesorické záväzky spravujú režimom Obchodného zákonníka, pokiaľ je tomuto režimu podriadený hlavný záväzok. Argumentum a contrario, pokiaľ by sa na takýto vzťah vzťahoval Občiansky zákonník aj pred touto novelizáciou, zákonodarca by to novelizoval predmetné ustanovenie. Vzhľadom na to, že upravil tieto vzťahy teraz novelou, v kombináciu s Uznesením NS SR z 27.3.2013, sp. zn. 6MCdo/4/2012, je nepochybné, že všetky úverové právne vzťahy, ktoré vznikli pred 1.5.2014 sa spravujú ustanoveniami Obchodného zákonníka. Na základe vyššie uvedeného si dovolil poukázať na Rozsudok Okresného súdu Žilina z 18.4.2018 sp. zn.: 17Csp/15/2016 bod 25, z ktorého citoval. Ďalej poukázal § 137 písm. c) CSP a namietol nedostatok procesnej podmienky - naliehavého právneho záujmu, podľa § 137 písmeno c) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok. V prvom rade dal súdu do pozornosti tú skutočnosť, že právny záujem, ktorý je podmienkou procesnej prípustnosti určovacej žaloby, musí byť naliehavý. Naliehavý právny záujem nie je daný 1/ spravidla tam, kde je možné žalovať priamo na splnenie povinnosti - R 17/1972, 2) ak vyriešenie určitej otázky neznamena úplné vyriešenie obsahu spornosti daného právneho vzťahu, 3/ ak požadované určenie má povahu (len) predbežnej otázky vo vzťahu k posúdeniu, či tu je (nie je) právny vzťah alebo právo - rozsudok NS SR sp. zn. 3 Cdo 112/2004 - ZSP 6/06 a dovolil si poukázať na to, že predmetná Dohoda o vykonaní zrážok bola platne uzatvorená, je súčasťou zmluvy o úvere a obsahuje všetky zákonné náležitosti obsiahnuté § 551 Občianskeho zákonníka, a to: označenie veriteľa a dlžníka - obsiahnuté v záhlaví Zmluvy o úvere, označenie platiteľa mzdy (tento je označený v žiadosti žalobcu o úver), označenie pohľadávky - v čl. III. Zmluvy o úvere, výška dohodnutých zrážok - výška mesačnej splátky vo výške 47,80 eur, t.j. určenie zrážky, súhlas dlžníka s vykonávaním zrážok - v čl. III bod 3.5. Zmluvy o úvere. Zároveň dal súdu do pozornosti rozhodnutie Okresného súdu v Žiari nad Hronom, sp. zn. 6C/197/2014, z ktorého citoval a tvrdí, že žalobca nijako nepreukázal nedostatok slobodnej vôle, ktorej absencia by mohla mať za následok neplatnosť právneho úkonu ani, v čom má spočívať hrubá nerovnováha v právach a povinnostiach na jeho strane. V podstate tak nejde o nič menšieho, než že tento návrh reprezentuje dodatočný (aposteriórny) nesúhlas jednej zo strany konania s uzatvorenou dohodou a absenciu zodpovednosti žalobcu, ktorá sa okrem iného prejavuje aj neplnením záväzku zo zmluvného vzťahu. Je dôležité poukázať na to, že uzatváranie zmluvy o úvere je proces, v ktorom podáva

klient banky návrh na uzavretie zmluvy, následne banka vyhodnotí, či návrh na uzavretie zmluvy o úvere prijme alebo odmietne. Podľa čl. 1 bodu 1.2 Obchodných podmienok banka svoje rozhodnutie o prijatí alebo neprijatí návrhu oznámi. Oznámenie vykoná najmä telefonicky na telefónnom čísle uvedenom v návrhu, ak klient banky nie je zastihnutý, tak mu bude doručené písomné oznámenie. Až následne odošle jeden originál zmluvy o úvere klientovi banky. V medziobdobí má klient priestor na preštudovanie si všetkých podmienok spojených s bankovým produktom a slobodne sa rozhodnúť či danú zmluvu o úvere bez výhrad uzatvorí. Má za to, že žalobca mal k dispozícii tak obchodné zmluvné podmienky, keďže svojím podpisom na zmluve o úvere potvrdil v súlade s čl. 2 skutočnosť, ich prevzatie a ďalej, že si ich preštudoval a vyjadril s nimi súhlas. Ďalej podotkol, že spoločnosť Poštová banka, a.s., na svojom internetovom sídle zverejňuje svoje obchodné podmienky v súlade s § 37 ods.1 zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách. Tieto obchodné podmienky boli žalobcovi dostupné k nahliadnutiu v akomkoľvek formáte písma a žalobca si ich mohol preštudovať kedykoľvek pred uzavretím predmetnej zmluvy o úvere a tak mal možnosť si vybrať či uzavrie zmluvu úvere so spoločnosťou Poštová banka, a.s. Preto nemožno konštatovať, že dohoda o riešení sporov v rozhodcovskom konaní je neplatná pretože je nezvýraznená, keďže túto si spotrebiteľ mal možnosť preštudovať v akomkoľvek formáte písma a v akomkoľvek časovom predstihu pred uzavretím zmluvy o úvere. Vzhľadom na to, že dôkazné bremeno nesie žalobca, je jeho povinnosťou preukázať, že zmluvu, resp. dohodu o zrážkach zo mzdy neuzavrel slobodne, s výnimkou prípadu, ak by v čase podpisu bol pozbavený spôsobilosti na právne úkony, resp. jeho spôsobilosť bola obmedzená. V opačnom prípade ide len o účelové, ničím nepreukázané tvrdenie a súd by ho pri hodnotení dôkazov nemal brať do úvahy. Žalobca si slobodne vybral právneho predchodcu žalovaného aj keď na trhu je pomerne široký výber iných bankových inštitúcií a produktov, akceptoval uzatvorenie zabezpečovacieho inštitútu, ktorým sú zrážky zo mzdy. Dohoda o zrážkach zo mzdy nie je nekalou zmluvnou podmienkou, nakoľko ide o zabezpečovací inštitút uzatvorený v súlade s ustanoveniami zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník a nejde o prejav nerovnováhy zmluvného vzťahu, ale uplatnenie si zákonného zabezpečovacieho inštitútu. Dovolil si uviesť, že inštitút dohody o zrážkach zo mzdy, upravený § 551 zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov nikde neuvádza povinnosť zmluvných strán (veriteľa a dlžníka) určiť si výšku zrážok zo mzdy. Z pohľadu zákona na to, aby bola dohoda o zrážkach zo mzdy medzi dvoma zmluvnými platná, vyžaduje sa, aby bola uzatvorená v písomnej forme. Samotný zákon však neobsahuje ustanovenie o tom, že sú zmluvné strany povinné v dohode určiť si výšku zrážok zo mzdy, určuje však, že výška zrážok zo mzdy nesmie byť väčšia aká by bola pri výkone rozhodnutia. Citoval znenie § 369 ods.1 zák. č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník a uviedol, že na základe zmluvy o úvere boli žalobcovi poskytnuté finančné prostriedky, ktoré sa zaviazal v pravidelných splátkach uhrádzať. Pohľadávka žalovaného bola zabezpečená prostredníctvom dohody o zrážkach. Nakoľko zo strany žalobcu došlo k omeškaniu so splátkami, dostal sa do omeškania, čím vznikol žalovanému nárok na úroky z omeškania, ako aj oprávnenie uspokojiť svoju pohľadávku prostredníctvom inštitútu dohody o zrážkach zo mzdy, ktorý si zmluvné strany medzi sebou dohodli. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy môže slúžiť na zabezpečenie pohľadávky veriteľa, ako aj na uspokojenie pohľadávky veriteľa, pričom nejde o zabezpečenie veriteľovej pohľadávky v prípade, že ju dlžník sám neuspokojil, ale dlžník zabezpečuje pohľadávku svojho veriteľa tým, že dáva súhlas na to, aby bola veriteľova pohľadávka uspokojená postupne, a to zrážkami zo mzdy dlžníka. Ako z uvedeného vyplýva, žalobca dal žalovanému súhlas na výkon zrážok zo mzdy pre prípad, že sa dostane s úhradou splátok do omeškania, pričom sa teraz tento súhlas snaží obísť. Dohoda o zrážkach zo mzdy je zákonný zabezpečovací inštitút práve pre prípad neplnenia si povinností zmluvnou stranou. Pokiaľ by zákonodarca mal pri implementácii záujem vylúčiť zabezpečovanie spotrebiteľských záväzkov týmto inštitútom, bol by to v zákone uviedol. Ani gramatickým, dokonca ani tým najextenzívnejším výkladom, nie je možné dospieť k záveru, že Dohoda o zrážkach zo mzdy v spotrebiteľskej zmluve by bola neplatná. Práve účelom zabezpečovacieho inštitútu je uspokojenie pohľadávky aj mimo súdneho konania a je absolútne absurdné a v rozpore so základnými princípmi občianskeho práva, zdôvodňovať neplatnosť Dohody o zrážkach zo mzdy, práve jej účelom, ktorým je mimosúdne uspokojenie pohľadávky. Reductio ad absurdum, akékoľvek zabezpečenie pohľadávok zo spotrebiteľských vzťahov by nebolo prípustné, a pokiaľ by to malo byť účelom a cieľom Smernice, nepochybne by to v nej uvedené bolo, resp. zákonodarca mohol ísť pri implementácii Smernice nad jej rámec, a nič mu nebránilo zakázať takéto zabezpečenie (rovnako, ako bolo vylúčené zabezpečenie zmenkami). ANI SMERNICA ANI VNÚTROŠTÁTNE NORMY nevyklúčujú zabezpečiť záväzok zo spotrebiteľskej normy. A posteriori, po uzatvorení zmluvy, vyhlásiť, že je neprípustné zabezpečovať záväzok zo spotrebiteľskej zmluvy Dohodou o zrážkach zo mzdy ako neplatnou zmluvnou podmienkou, je v príkrom rozpore s ÚSTAVOU SR, našim právnym poriadkom, ako aj unijnými právnymi predpismi. Obzvlášť, ak takéto vyhlásenie nemá oporu v žiadnej právnej norme, a zdôvodňovať takýto záver odvolaním sa na Smernicu, či

dokonca judikatúru ESD je rozpore s ÚSTAVOU SR ako aj so samotnou Zmluvou EÚ, ktorá presne definuje, ktorým právnym aktom priznáva priamy účinok. Zdôraznil, že sudy sú oprávnené len vykladať vnútroštátne normy, hoc aj eurokonformným výkladom, v žiadnom prípade nie sú oprávnené tvoriť, meniť právne normy, či arbitrárne rozhodovať, v ktorom prípade, ktorú normu použijú a ktorú nie. Za svojvôľu, ktorá má za následok porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods.1 Ústavy Slovenskej republiky všeobecným súdom, treba považovať aj nerešpektovanie kogentnej normy a prílišný formalizmus pri výklade a aplikácii právnych noriem, ako aj prípady, ak všeobecný súd svoje rozhodnutie nezdôvodnil buď vôbec, alebo tak urobil celkom nedostatočne, prípadne ak ho založil na dôvodoch, ktoré v okolnostiach konkrétnej veci nemajú zjavne žiadnu relevanciu. (Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 110/09 z 2. apríla 2009) Ak všeobecný súd vyhodnotil skutkový stav iba jednostranne a vo veci urobil len formalistický výklad zákonných ustanovení, jeho postupom boli porušené základné práva sťažovateľa. (Nález ÚS SR sp. zn. III. ÚS 36/2010 zo 4.5.2010) Interpretácia zmlúv ako prejavu autonómnej normotvorby účastníkov súkromno-právnych vzťahov je zásadne úlohou všeobecných súdov, to však len potiaľ, pokiaľ všeobecné sudy nerozhodujú v extrémnom rozpore s obsahom súdneho spisu alebo v rozpore s princípom spravodlivosti, či arbitrárne. Tento postup by potom bolo možné označiť za svojvôľu, ktorou sa porušuje ústavné právo na zákonný a spravodlivý proces (Nález ÚS SR sp. zn. I. ÚS 242/07 z 3.7.2008) a citoval z čl.2 ods.3, čl.7 ods.3 Ústavy SR a PL. ÚS 11/96. Zároveň dal súdu do pozornosti tú skutočnosť, že § 53 ods.4 O. z. platnom v čase podpisu zmluvy, hovorí o neplatnosti PODMIENKY. Vychádzajúc zo systematiky zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, PODMIENKA, ako právna skutočnosť je definovaná v § 36 ods.1 O. z., a to tak, že vznik, zmenu alebo zánik práva či povinnosti možno viazať na splnenie podmienky. Na nemožnú podmienku, na ktorú je zánik práva alebo povinnosti viazaný, sa neprihliada. Gramatickým výkladom § 53 ods.4 O. z. je odôvodnený záver, že Dohoda o zrážkach zo mzdy nie je zmluvnou podmienkou ako právnou skutočnosťou nezávislou od vôle, s ktorou je spojený vznik, zmena alebo zánik práva či povinnosti, ale samostatným dvojstranným právnym vzťahom, ktorý zabezpečuje hlavný záväzok. Je to zabezpečovací inštitút. Nie je to jednostranné uloženie povinnosti viazané na vôľu veriteľa, či povinnosť vznikne, alebo nie. Naopak je to práve na dlžníkovi, či bude plniť riadne a včas a veriteľ nepristúpi k uplatneniu zabezpečovacieho inštitútu. Opakovane zdôraznil, že aj samotná judikatúra ESD vyžaduje rešpektovanie vnútroštátnych predpisov, rozhodovanie nie an block, ale in concreto, a predovšetkým riadne a vyčerpávajúce zdôvodnenie v čom spočíva nerovnováha spotrebiteľa neprospech spotrebiteľa. Až potom je na mieste skúmať individuálny charakter dojednanej podmienky. Zároveň dal súdu do pozornosti rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 13Co/994/2013, NS ČR sp. zn.: 23Cdo/1201/2009. Ochrana spotrebiteľa je síce dôležitým faktorom v spoločnosti, avšak nemožno mu poskytovať takú ochranu, ktorá by viedla k jeho jednostrannému zvýhodňovaniu, spotrebiteľ by bol v takýchto prípadoch zbavený akejkoľvek zodpovednosti pred uzatvorením zmluvnej povinnosti dôkladne navzájom zvážiť výhody a nevýhody a podľa toho rozumne konať. Neexistuje ani vecne odôvodniteľný dôvod oslobodiť spotrebiteľa od povinností, ktoré mu ukladá zmluva s rovnocenným partnerom, ak sa k splneniu tejto povinnosti zaviazal dobrovoľne a s vedomím ich rozsahu. V nadväznosti na vyššie uvedené má za to, že v tomto prípade ide, pod zámenkou narovňania prirodzených nerovností medzi účastníkmi občianskoprávných vzťahov, prostredníctvom zákona alebo dokonca prostredníctvom judikatúry ESD dochádza k narušeniu princípu rovnosti strán konania, a legitimita takýchto legislatívnych „úsluh“ slabším zmluvným stranám sa odvodzuje od predpokladu, že sú na trhu znevýhodnení silnejším ekonomickým postavením ich spolu kontrahenta, t.j. dodávateľa. Sudy sú povinné skúmať konkrétne okolnosti uzatvorenia zmluvy, aj ochrana spotrebiteľa má svoje medze a v žiadnom prípade ju nie je možné chápať ako obranu jeho ľahkomyselnosti a nezodpovednosti. Žalobca uzavrel zmluvu dobrovoľne, bez pripomienok a nátlaku. V tejto súvislosti poukázal aj na odlišné stanovisko sudcu a zároveň podpredsedu ÚS SR, Z.. S. L., z ktorého citoval. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia žiadal, aby odvolací súd rozsudok Okresného súdu Košice I zo 7.2.2019 sp. zn. 40Csp/33/2018 zmenil tak, že žaloba sa zamietá, alternatívne aby odvolací súd vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Žalobca je povinný nahradiť žalovanému trovy konania, vrátane trov právneho zastúpenia.

4.Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods.1 CSP - Na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem.) prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 380 ods.1,2 CSP a rozsudok potvrdil podľa § 387 ods.1 CSP, lebo je vo výroku vecne správny, na čom nič nemení ani podané odvolanie.

5.Žalovaným uplatnený odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. b) CSP (súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo

k porušeniu práva na spravodlivý proces), spočíva v tom, že nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci realizáciu práv strany sporu dosiahne určitú intenzitu, ktorá odôvodní záver o tom, že celé konanie sa nejaví ako spravodlivé.

6. Obsah práva na spravodlivý proces (right to fair trial) je pomerne široký (právo na prístup k súdu, právo na súd zriadený zákonom, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie veci v primeranej lehote, právo na riadne poučenie o procesných právach a povinnostiach, právo byť vypočutý, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, kontradiktórnosť konania, rovnosť zbraní, zákaz prekvapivých rozhodnutí, zákaz ľubovôle, právo vyporiadať sa so všetkými relevantnými skutočnosťami, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, právo na preskúmanie rozhodnutia). Medzi jeho zložky možno zaradiť predovšetkým (o. i.) aj právo na vyporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu a právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia.

7. Ak žalovaný tvrdí, že rozhodnutie je nepreskúmateľné, ide len o jeho subjektívny pocit. Napadnutý rozsudok zodpovedá požiadavkám vyplývajúcim z § 220 ods. 2 CSP a zásadám súdnej praxe a je preskúmateľný a riadne odôvodnený.

8. V konaní nedošlo k žiadnej takej vade, ktorá by mala vplyv na správnosť rozhodnutia a možno uzavrieť, že žalovaným uplatnený odvolací dôvod nie je daný.

9. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. e) CSP je potrebné uviesť, že súd nie je povinný vykonať všetky navrhnuté dôkazy stranami sporu. Najmä nevykoná dôkazy na preukázanie skutočností, ktoré z hľadiska hmotného práva nie sú významné a dôkazy nadbytočné, t. j. ku skutkovým okolnostiam, ktoré už boli preukázané iným spôsobom alebo sú založené na zhodnom tvrdení strán. Neúplné zistenie skutkového stavu je však odvolacím dôvodom len za predpokladu, že príčinou neúplných skutkových zistení bola okolnosť, že súd prvej inštancie nevykonal stranou navrhnutý dôkaz, spôsobilý preukázať právne významnú skutočnosť, avšak iba samotná okolnosť, že nevykonal dôkazy stranami navrhnuté, nemôže byť v sporovom konaní spôsobilým odvolacím dôvodom. Z povahy veci vyplýva, že strana, ktorá v odvolaní uplatní tento odvolací dôvod, súčasne označí dôkaz, ktorý, hoci bol navrhovaný, nebol vykonaný a uvedie právne významné skutočnosti, ktoré hoci boli tvrdené, súd prvej inštancie nezisťoval, najmä preto, že ich nepovažoval za právne významné a ďalej, že musí ísť len o skutočnosti a dôkazy uplatnené už v konaní pred súdom prvej inštancie.

10. Žalovaný neuvádza žiadne dôkazy, ktoré navrhoval už pred súdom prvej inštancie, preto uplatnený odvolací dôvod nie je daný.

11. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP (súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci súdom prvej inštancie spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie je nesprávne, t. zn. musí ísť o skutkové zistenie, na základe ktorého vec posúdil po právnej stránke a ktoré je nesprávne v tom zmysle, že nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (v zmysle nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti, príp. zisteným skutočnostiam prisudzoval iný právny význam. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 CSP (Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.) a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov (v úsudku medzi porovnávanými skutočnosťami), príp. poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov účastníkov alebo, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, event. vierohodnosti alebo, keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191-§ 194 CSP.

12. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku jednoznačne vyplýva, že súd vzal do úvahy iba skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, resp. vyšli počas konania najavo a neopomenul žiadnu skutočnosť, ktorá z vykonaných dôkazov vyplývala, resp. vyšla počas konania najavo, jeho skutkové zistenia nie sú založené na chybnom hodnotení dôkazov, nie je logický rozpor v hodnotení dôkazov, príp. poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov účastníkov alebo, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, event. vierohodnosti a výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo bolo zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 - § 194 CSP.

13. Žalovaný uplatnil odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP (rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci). Právnym posúdením je činnosť súdu prvej

inštancie, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú účastníci podľa príslušného právneho predpisu a nesprávnym právnym posúdením veci je jeho omyl pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania) a použitie správneho ust. neznamená iba opísanie jeho dikcie, ale i jeho správne priradenie k zistenému skutkovému stavu alebo inak vyjadrené posúdením veci po právnej stránke treba rozumieť výklad o tom, z ktorých ust. zák. alebo iného právneho predpisu vychádzal (prečo pod tieto ust. podradil zistený skutkový stav) a ako ho príp. vyložil, a výklad o tom, aké majú účastníci na základe zisteného skutkového stavu podľa týchto ust. vo vzťahu k predmetu konania práva a povinnosti a ako bola preto vec rozhodnutá.

14.Súd použil správny právny predpis, nesprávne ho vyložil a na daný skutkový stav ho nesprávne aplikoval, t. zn. z podradenia skutkového stavu pod právnu normu nevyvodil správne závery o právach a povinnostiach strán sporu.

14.Odvolací súd preberá v celom rozsahu súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie v danej veci, výsledky dokazovania správne vyhodnotil a dospel i k správnym skutkovým záverom pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie uplatneného nároku.

15.Odvolací súd považuje za potrebné uviesť:

16.S poukazom na § 137 písm. c/ CSP, že predmetom konania je určenie neexistencie práva, t.j., že žalovaný nemá právo výkonu zrážok zo mzdy z dohody o zrážkach zo mzdy zo zmluvy o úvere, ktorá je zmluva spotrebiteľská, uzavretá podľa zák. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Naliehavý právny záujem na tejto určovacej žalobe je daný s poukazom na § 3 ods.3,5 zák. č. 250/2007 Z.z., v zmysle ktorých ustanovení každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách a proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa, môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. V prejednávanej veci ide o posúdenie nekalosti zmluvných podmienok v spotrebiteľskej zmluve v podobe dohody o zrážkach zo mzdy a spotrebiteľ má na takomto určení vždy naliehavý právny záujem, pričom súd s konečnou platnosťou, bez potreby akéhokoľvek ďalšieho konania, definitívne rozsudkom nastolí stav právnej istoty vo vzťahu k žalobcovi, ktorý o takéto určenie žiada.

17.Podľa § 3 ods.3 zák. č. 250/2007 Z. z. v znení platnom v čase uzatvárania zmluvy (18.5.2012) každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách,

18.Podľa § 3 ods.5 zák. č. 250/2007 Z. z. v znení platnom v čase uzatvárania zmluvy (18.5.2012) proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav. Osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi.

19.Námietka žalobcu týkajúca sa retroaktivity § 5a zák. č. 250/2007 Z. z. je pri určovaní naliehavého právneho záujmu absolútne nedôvodná alebo nielen, že zák. pripúšťal preskúmať neprijateľné podmienky v čase uzatvorenia zmluvy, ale umožňoval sa spotrebiteľovi voči nim účinne brániť a to bez použitia cit. ustanovenia.

20.Dohoda o zrážkach zo mzdy slúži ako zabezpečovací prostriedok v rámci spotrebiteľskej zmluvy, o čom niet pochyb, avšak je nutné zdôrazniť, že na jej základe by mohlo dôjsť k realizácii zrážok zo mzdy bez kvalifikovaného posúdenia, či výška úrokov, sankcií ostatných poplatkov nie je v rozpore s dobrými mravmi, či zmluva, na základe ktorej boli poplatky z úveru dojednané, nie je v tejto časti neplatná, resp. či nárok, na základe ktorého by zrážka bola realizovaná nevyplýva z nejakej neprijateľnej zmluvnej podmienky. Dohoda o zrážkach zo mzdy nie je založená na objektívnom vyhodnotení výšky dlhu, ale na subjektívnej predstave veriteľa o výške jeho pohľadávky a jej príslušenstva. Výška pohľadávky síce môže mať oporu v zmluve, ale pri zmluve so zmluvnými podmienkami, ktoré neboli predmetom posúdenia súdu môže dôjsť ku zrážkam, ktoré by mohli byť v rozpore so zákonom, pričom žalobca túto skutočnosť, ako priemerný spotrebiteľ v čase uzatvárania zmluvy nevedel vyhodnotiť. Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v euronekonformnom procese zrážok zo mzdy, na základe inkorporovanej dohody zrážok zo mzdy, zabezpečuje a umožňuje plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok, bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad.

21. Predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorá je zakomponovaná do úverovej zmluvy bodu 4.8, predstavuje formulárovú zmluvu, ktorá nebola individuálne dojednaná. Svojím obsahom spôsobuje značnú nerovnováhu v zmluvnom postavení strán v neprospech spotrebiteľa, teda žalobcu. Pri uzatváraní dohody dlžník spotrebiteľ musí viesť pohľadávku akého druhu zabezpečuje dohoda o zrážkach zo mzdy a v akej výške. Neurčitosť zmluvného dojednania o výške zrážok má za následok neplatnosť dohody. Uvedené ustanovenie predstavuje jednostranné neprímerané zvýhodnenie zmluvnej strany veriteľa, ktorý má byť bezpodmienečne uspokojený.

22. Podpísanie tejto dohody o zrážkach zo mzdy bolo žalobcovi vnútené ako súčasť formulárovej zmluvy o úvere (bod 7) a žalobca ako spotrebiteľ, nemal na výber, či uvedenú úverovú zmluvu podpíše alebo nie. Mohol túto zmluvu vrátane dohody o zrážkach zo mzdy iba ako celok podpísať alebo odmietnuť. Ak teda chcel získať úver, musel sa pri podpise zmluvy podrobiť vopred určenej a formulovanej zmluvnej podmienke vo formulárovej spotrebiteľskej zmluve bez toho, aby s nim žalovaný túto podmienku individuálne dohodol. V dohode o zrážkach zo mzdy nie je uvedená výška pohľadávky žalovaného ani presné pravidlá pre jej určenie, čo umožňuje svojvôľu žalovaného pri určení výšky dlhu z úverovej zmluvy, ktorý eviduje voči spotrebiteľovi a tým aj svojvôľu pri vymáhaní tohto dlhu výkonom zrážok zo mzdy. Žalovaný tak vymáha svoj dlh od žalobcu, podľa jeho vlastného uváženia a je zamestnávateľ povinný vykonávať zrážky zo mzdy žalobcu. Je teda možné, že v rámci takto žalovaným (neurčito) formulovanej výšky pohľadávky, ktorá nie je presne vyčíslená a špecifikovaná, sa môžu ocitnúť aj nároky, ktoré sú sporné a ktorých spornosť je takto vyňatá zo súdneho prieskumu. Inak povedané, sám žalovaný meritórne rozhoduje o celkovej výške dlhu žalobcu ako spotrebiteľa voči žalovanému ako dodávateľovi, ktorý takto sám rozhoduje, že jeho plnenie je v súlade s úverovou zmluvou. Výkon zrážok zo mzdy je tak súkromným procesom a žalobca je vystavený neprímeranému konaniu zo strany žalovaného ako dodávateľa.

23. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd konštatuje, že dohoda o zrážkach zo mzdy tak, ako je formulovaná (ako zmluvné dojednanie v zmluve o úvere), umožňuje žalovanému ako dodávateľovi obchádzať účinne justičnú kontrolu, čím reálne dochádza k narušeniu smernicou sledovanej rovnováhy medzi zmluvnými stranami v neprospech práv žalobcu ako spotrebiteľa a z toho dôvodu je považovaná za neprijateľnú podmienku, preto je s poukazom na § 53 ods. 5 O. z. (neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné) neplatná a z neplatného zmluvného dojednania nemôžu vzniknúť žalovanému žiadne práva.

24. Aj podľa názoru odvolacieho súdu, dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorená účastníkmi v úverovej zmluve je zmluvnou podmienkou spôsobujúcou hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, pretože spotrebiteľ je nútený kedykoľvek v čase platnosti zmluvy strpieť vykonávanie zrážok zo mzdy na úhradu pohľadávky veriteľa vyčíslenej zamestnávateľovi bez súdnej kontroly a teda ide o tzv. mimosúdne zrážky zo mzdy, ktoré umožňujú postihovať majetok dlžníka. Dlžník preto tieto zrážky nedokáže priamo voči svojmu zamestnávateľovi zastaviť a to napriek neexistencii súdneho rozhodnutia, ktoré by judikovalo sporný právny vzťah. Moc nad jeho majetkom žalobcu je koncentrovaná v rukách veriteľa, ktorý na stanovenie výšky pohľadávky a jej príslušenstva na účely mimosúdneho postihnutia jeho majetku nepotrebuje súdne rozhodnutie. Uzavretá zmluva poskytuje žalovanému ako veriteľovi priamo právny priestor na postihnutie jeho majetku a to vrátane plnení z neprijateľných zmluvných podmienok, prípadne plnenie v rozpore s kolíznymi ustanoveniami zákona. Dohoda o zrážkach zo mzdy je teda zmluvnou podmienkou spôsobujúcou hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech žalobcu a je v rozpore s § 53 O. z., keďže žalobca bol už v čase vzniku úverovej zmluvy nútený uzatvoriť dohodu o zrážkach zo mzdy. Je nesporné, že vnútroštátnemu súdu príslúcha posúdiť, či možno zmluvnú podmienku kvalifikovať ako nekalú.

25. Treba prihliadnuť aj na skutočnosť tvrdenú žalobcom, že Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy nie je založený na objektívnom vyhodnotení výšky dlhu, ale na subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstva. Výška pohľadávky síce môže mať oporu v zmluve, ale pri zmluve so zmluvnými podmienkami ktoré neboli predmetom posúdenia súdu alebo inej objektívnej inštitúcie je relevantné ex offio súdne preskúmanie práve z dôvodu nebezpečenstva, že spotrebiteľ zmluvné podmienky nedokáže vyhodnotiť. Z uvedeného dôvodu za nesprávny treba považovať aj názor odvolateľa v odvolaní, že žalobca nemá naliehavý právny záujem na určení neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy.

26. Odvolací súd súhlasí so záverom žalovaného, že dohoda o zrážkach zo mzdy je zákonný zabezpečovací inštitút práve pre prípad neplnenia si povinností zmluvnou stranou a že ako taká nie je vylúčená zo zabezpečovania spotrebiteľských záväzkov avšak aj ona musí spĺňať požiadavku určitosti, možnosti, zrozumiteľnosti, vážnosti a musí byť uzatvorená slobodne, čo skúmaná dohoda nespĺňa.

27.Podľa § 396 ods.1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

28.Podľa § 255 ods.1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

29.Podľa § 262 ods.1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

30.Podľa § 262 ods.2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

31.Žalovaný nebol v odvolacom konaní úspešný, preto náhrada jeho trov bola priznaná žalobcovi.

32.Pomer hlasov, akým bolo rozhodnutie prijaté: 3 hlasy za (§ 393 ods.2 druhá veta CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.